

GRUNDLAGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 31/2000 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning (förslag till rättsakt om öppenhet)

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 19 september 2000 justitieministeriets brev 12.9.2000 angående Europeiska gemenskapernas kommissions förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (förslag till rättsakt om öppenhet) i ärendet U 7/2000 rd till grundlagsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetsdirektör, lagstiftningsrådet Tiina Astola, justitieministeriet
- professor Timo Konstari
- professor Olli Mäenpää
- professor Tuomas Ojanen.

Samband med andra handlingar

Utskottet har tidigare lämnat ett utlåtande i ärendet GrUU 6/2000 rd.

STATSRÅDETS UTREDNING

Förslaget

Kommissionens förslag till rättsakt om öppenhet, som tillställdes rådet i februari 2000, har diskuterats i en informationsarbetsgrupp som är underställd de ständiga representanternas kommitté. Avsikten är att överlämna förslaget till rådet för allmänna ärenden för behandling vid dess session den 20 november 2000. Texten till förslaget till rättsakt, sådan den lyder efter informationsarbetsgruppens möte den 14 juli 2000, har skickats till medlemsstaternas delegationer. Också delegationernas anmärkningar och förslag har tagits med i dokumentet.

Statsrådets ståndpunkt

Då förslaget behandlades i informationsarbetsgruppen kom Finlands delegation med flera anmärkningar och förslag. Delegationen lämnade in ett eget förslag till artikel i rättsakten angående begränsningen av tillgång till handlingar. Enligt delegationen bör begränsningar och principer i anslutning till ytterst konfidentiella handlingar fastställas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 255 i EG-fördraget. Vid behov kan för begäran om handlingar ordnas ett särskilt behandlingsförfarande, genom vilket ett effektivare skydd för exempelvis utrikes- och säkerhetspolitiska handlingar garanteras. Delegationen har även lagt fram en reservation angående

de den föreslagna formen av rättsakt och härvid ansett att ett beslut av rådet vore en bättre typ av rättsakt än den föreslagna. Dessutom har delega-

tionen kommit med anmärkningar och förslag gällande många andra detaljer i förslaget.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Kommissionens förslag till rättsakt om öppenhet baserar sig på artikel 255 i EG-fördraget. Där fastställs rätten till tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar samt förutsätts att rådet i medbeslutandeförfarande senast 30.4.2001 fastställer de allmänna principerna och gränserna för denna rätt under hänsynstagande till allmänna eller enskilda intressen. Varje institution skall dessutom i sin egen arbetsordning ta in särskilda bestämmelser som preciserar tillgången till handlingarna. Grundlagsutskottet har givit ett utlåtande om förslaget GrUU 6/2000 rd.

Utskottet anser det viktigt att rättsakten om öppenhet tillämpas på alla handlingar som institutionerna innehar. Det finns inga skäl att lämna vissa grupper av handlingar utanför rättsaktens tillämpningsområde, utgångspunkten bör i stället vara att rättsakten också tillämpas på exempelvis de handlingar som gäller EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (se GrUU 30/2000 rd). En annan sak är att det kan vara

nödväntigt att avgöra specialfrågor i anslutning till tillgången till dylika ytterst konfidentiella handlingar till exempel genom bestämmelser om sekretessgrunder och behandlingsförfarande vid begäran av handlingar.

När det gäller sekretessgrunderna i artikel 4 i förslaget förekommer fortfarande samma problem som utskottet redan tidigare har påtalat. I det förslag till denna artikel som lämnats in från Finlands sida har utskottets åsikter vederbörligen beaktats.

Utskottet upprepar sin i det tidigare utlåtandet framförda oro för rättsaktens eventuella inverkan på den nationella lagstiftningen om offentlighet såvida rättsakten ges i form av förordning.

Utlåtande

Grundlagsutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt i saken.

Helsingfors den 18 oktober 2000

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Paula Kokkonen /saml
vordf. Riitta Prusti /sd
medl. Tuija Brax /gröna
Gunnar Jansson /sv
Jouko Jääskeläinen /fkf
Jouni Lehtimäki /saml
Johannes Leppänen /cent
Pekka Nousiainen /cent

Heli Paasio /sd
Osmo Puhakka /cent
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Ilkka Taipale /sd
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var

utskottsrådet Sami Manninen.